

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ HÜQUQİ AKTLARIN DÖVLƏT REYESTRİ

Aktın növü	<i>AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MALİYYƏ NAZİRLİYİNİN QƏRARI</i>
Qəbul edildiyi tarix	<i>11.05.2012</i>
Qeydiyyat nömrəsi	<i>Q-06</i>
Adı	<i>"Sığortaçıların tələb olunan kapitalının müəyyənləşdirilməsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında</i>
Rəsmi dərc edildiyi mənbə	
Qüvvəyə minmə tarixi	<i>25.05.2012</i>
Azərbaycan Respublikasının vahid hüquqi təsnifatı üzrə indeks kodu	<i>090.050.000</i>
Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi	<i>15201205110006</i>
Hüquqi aktın Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix	<i>24.05.2012</i>

"Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2007-ci il 25 dekabr tarixli 519-IIIQ nömrəli Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 13 mart 735 nömrəli Fərmanının 3.1-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi

QƏRARA ALIR:

1. "Sığortaçıların tələb olunan kapitalının müəyyənləşdirilməsi Qaydaları" (əlavə olunur) təsdiq edilsin.
2. "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə bağlı bəzi normativ hüquqi aktların təsdiq edilməsi və bəzi normativ hüquqi aktların qüvvədən düşmüş hesab edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin 2008-ci il 14 noyabr tarixli İ-110 nömrəli Əmrinin 1.1-ci bəndi ləğv edilsin.
3. Maliyyə və sığorta bazarının tənzimlənməsi şöbəsinin müdirinə (Z.Allahverdiyev) və Dövlət Sığorta Nəzarəti Xidmətinin rəisinə (N.Xəlilov) tapşırılsın ki, Hüquq şöbəsinin müdiri (X.Rəhmanov) ilə birlikdə bu Qərarın 3 gün müddətində Azərbaycan Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə təqdim edilməsini təmin etsinlər.
4. Bu qərarın icrasına nəzarət nazir müavini A. Bayramova həvalə edilsin.

Nazir

Samir Şərifov

*Azərbaycan Respublikası
Maliyyə Nazirliyinin
"11" may 2012-ci il tarixli
Q-06 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir.*

**Sığortaçıların tələb olunan kapitalının
müəyyənləşdirilməsi**

Q A Y D A L A R I

Bakı 2012

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qaydalar "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 79.3-cü maddəsinə əsasən hazırlanmışdır və sığortaçının tələb olunan kapitalının hesablanması qaydalarını, habelə bununla bağlı qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər məsələləri tənzimləyir.

1.2. Bu Qaydaların məqsədləri üçün aşağıdakı anlayışlardan istifadə edilir:

1.2.1. hesabat tarixi – sığortaçının müvafiq hesabatının tərtib olunduğu tarix;

1.2.2. hesabat dövrü - hesabat tarixindən əvvəlki 12 ay;

1.2.3. sığorta (təkrarsığorta) müqavilələri – hesabat dövrü ərzində bağlanmış sığorta müqavilələri və təkrarsığortaya qəbul edilmiş risklər üzrə təkrarsığorta müqavilələri;

1.2.4. "sığorta haqları" metodu - sığortaçının ödəmə qabiliyyətinin ümumi sığorta sahəsi üzrə tələb olunan səviyyəsinin sığorta müqavilələri üzrə qəbul edilmiş öhdəliklərə əsasən hesablanması metodu;

1.2.5. "sığorta ödənişləri" metodu - sığortaçının ödəmə qabiliyyətinin ümumi sığorta sahəsi üzrə tələb olunan səviyyəsinin sığorta müqavilələri üzrə yerinə yetirilmiş öhdəliklərə əsasən hesablanması metodu;

1.2.6. qazanılmış məcmu sığorta haqları – hesabat dövrü ərzində bağlanmış sığorta (təkrarsığorta) müqavilələri üzrə hesablanmış məcmu sığorta haqlarının və hesabat dövrünün əvvəlinə qazanılmamış sığorta haqları ehtiyatının baza hissəsinin cəmindən həmin dövrün sonuna qazanılmamış sığorta haqları ehtiyatının baza hissəsini çıxdıqdan sonra qalan məbləğ;

1.2.7. risk kapitalı - hesabat tarixinə qüvvədə olan həyatın ölüm halından sığortasını nəzərdə tutan (ölüm riskinə təminat verən) sığorta müqavilələri üzrə məcmu sığorta məbləğindən həmin müqavilələr üzrə sığorta ehtiyatlarının məbləği çıxdıqdan sonra qalan məbləğ. Bu məbləğ mənfəi olduqda, risk kapitalı sıfır götürülür.

1.3. Bu Qaydalarda istifadə olunan "sığortaçı" anlayışı sığortaçılarla yanaşı, "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 1.2-ci maddəsinə uyğun olaraq, təkrarsığortaçıları da əhatə edir.

2. Tələb olunan kapital

2.1. Sığortaçının tələb olunan kapitalı həyat və qeyri-həyat sığortaları üzrə ayrı-ayrılıqda müəyyən edilmiş aşağıdakı iki kəmiyyətdən böyük olanıdır:

2.1.1. tələb olunan kapitalın sığorta nəzarəti orqanı tərəfindən müəyyən edilən minimum məbləği;

2.1.2. sığortaçının bu Qaydalara əsasən hesablanmış ödəmə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyəsi.

3. Ödəmə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyəsi

3.1. Sığortaçının ödəmə qabiliyyətinin qeyri-həyat sığortası (ümumi sığorta) üzrə tələb olunan səviyyəsi bu Qaydaların 5.3-cü bəndinin tələbi nəzərə alınmaqla, 4.1-ci və 5.1-ci bəndlərinə müvafiq olaraq hesablanmış məbləğlərin böyük olanıdır.

3.2. Sığortaçının ödəmə qabiliyyətinin həyat sığortası üzrə tələb olunan səviyyəsi bu Qaydaların 6.1-ci və 6.2-ci bəndlərinə müvafiq olaraq hesablanmış məbləğlərin cəminə bərabərdir.

3.3. Təkrarsığortaçının ödəmə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyəsi onun ödəmə qabiliyyətinin ümumi sığorta və həyat sığortası sahələri üzrə bu Qaydaların 3.1-ci və 3.2-ci bəndlərində nəzərdə tutulmuş qaydada ayrı-ayrılıqda hesablanan tələb olunan səviyyələrinin cəminə bərabərdir.

3.4. Ümumi sığorta sahəsi üzrə hesabat tarixinə sığortaçının ödəmə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyəsi həmin tarixə sığortaçının ödəmə qabiliyyətinin hesablanmış tələb olunan səviyyəsinin və hesabat tarixindən əvvəlki hesabat tarixinə ödəmə qabiliyyətinin ehtiyat əmsalı ilə düzəliş edilmiş tələb olunan səviyyəsinin böyük olanına bərabərdir.

4. Sığortaçının ödəmə qabiliyyətinin ümumi sığorta sahəsi üzrə tələb olunan səviyyəsinin "Sığorta haqları" metodu ilə hesablanması

4.1. Sığortaçının ödəmə qabiliyyətinin ümumi sığorta sahəsi üzrə "Sığorta haqları" metodu ilə hesablanan tələb olunan səviyyəsi aşağıdakı məbləğlərin böyük olanının 16 %-nin bu Qaydaların 7.1-ci bəndinə əsasən müəyyən edilən dürüstləşdirici əmsal ilə hasilinə bərabərdir:

4.1.1. hesabat dövrü ərzində bağlanmış sığorta (təkrarsığorta) müqavilələri üzrə hesablanmış məcmu sığorta haqlarının məbləğindən həmin müqavilələrin bağlanması üzrə göstərilən vasitəçilik xidmətləri üçün hesablanmış komissiyon muzzdlar, təkrarsığortalılara hesablanmış komissiyon muzzdlar və sığorta (təkrarsığorta) müqavilələrinə xitam verilməsi və ya onların şərtlərinin dəyişdirilməsi nəticəsində qaytarılan sığorta (təkrarsığorta) haqları çıxıldıqdan sonra qalan məbləğ;

4.1.2. hesabat dövrü ərzində qazanılmış məcmu sığorta haqlarının məbləğindən həmin müqavilələrin bağlanması üzrə göstərilən vasitəçilik xidmətləri üçün hesablanmış komissiyon muzzdlar, təkrarsığortalılara hesablanmış komissiyon muzzdlar və sığorta (təkrarsığorta) müqavilələrinə xitam verilməsi və ya onların şərtlərinin dəyişdirilməsi nəticəsində qaytarılan sığorta (təkrarsığorta) haqları çıxıldıqdan sonra qalan məbləğ.

5. Sığortaçının ödəmə qabiliyyətinin ümumi sığorta sahəsi üzrə tələb olunan səviyyəsinin "Sığorta ödənişləri" metodu ilə hesablanması

5.1. Sığortaçının ödəmə qabiliyyətinin ümumi sığorta sahəsi üzrə "Sığorta ödənişləri" metodu ilə hesablanan tələb olunan səviyyəsi hesabat tarixindən əvvəlki son 3 hesabat dövrü ərzində hesablanmış məcmu sığorta ödənişlərinin bu Qaydaların 5.2-ci bəndində müəyyən edilmiş qaydada hesablanan məbləğinin 1/3 hissəsinin 26 %-nin bu Qaydaların 7.1-ci bəndinə əsasən müəyyən edilən dürüstləşdirici əmsal ilə hasilinə bərabərdir.

5.2. Bu Qaydaların 5.1-ci bəndinin məqsədləri üçün, hesablanmış məcmu sığorta ödənişlərinin məbləği hesabat tarixindən əvvəlki son 3 hesabat dövrü ərzində həyata keçirilmiş sığorta ödənişləri məbləğinin hesabat tarixinə bildirilmiş, lakin tənzimlənməmiş zərərlər ehtiyatının məbləği qədər artırılır və alınan cəmdən hesabat tarixinə son 3 hesabat dövrünün əvvəlinə bildirilmiş, lakin tənzimlənməmiş zərərlər ehtiyatının məbləği çıxılır.

5.3. Hesabat tarixindən əvvəlki son 3 hesabat dövrü ərzində sığortaçı tərəfindən sığorta ödənişi verilməmişdirsə, sığortaçının ödəmə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyəsinin hesablanması zamanı "Sığorta ödənişləri" metodundan istifadə edilmir.

6. Sığortaçının ödəmə qabiliyyətinin həyat sığortası sahəsi üzrə tələb olunan səviyyəsinin hesablanması

6.1. Bu Qaydaların 3.2-ci bəndinin məqsədləri üçün, həyatın ölüm halından sığortasını nəzərdə tutan sığorta müqavilələri üzrə aşağıda göstərilən məbləğlərin cəmi götürülür:

6.1.1. müddəti 1 ilə qədər olan müqavilələr üzrə - risk kapitalı məbləğinin 0,02%-nin bu Qaydaların 7.3-cü bəndinə müvafiq olaraq hesablanmış dürüştləşdirici əmsal ilə hasil;

6.1.2. müddəti 1 ildən 3 ilə qədər olan müqavilələr üzrə - risk kapitalı məbləğinin 0,1%-nin bu Qaydaların 7.3-cü bəndinə müvafiq olaraq hesablanmış dürüştləşdirici əmsal ilə hasil;

6.1.3. müddəti 3 ildən 5 ilə qədər olan müqavilələr üzrə - risk kapitalı məbləğinin 0,15%-nin bu Qaydaların 7.3-cü bəndinə müvafiq olaraq hesablanmış dürüştləşdirici əmsal ilə hasil;

6.1.4. müddəti 5 ildən çox müqavilələr üzrə - risk kapitalı məbləğinin 0,3%-nin bu Qaydaların 7.3-cü bəndinə müvafiq olaraq hesablanmış dürüştləşdirici əmsal ilə hasil.

6.2. Bu Qaydaların 3.2-ci bəndinin məqsədləri üçün, həyatın ölüm halından sığortasını nəzərdə tutmayan sığorta müqavilələri üzrə belə müqavilələr üzrə sığorta ehtiyatları məbləğinin 4%-nin bu Qaydaların 7.4-cü bəndinə müvafiq olaraq hesablanmış dürüştləşdirici əmsal ilə hasil götürülür.

7. Dürüştləşdirici əmsal və ehtiyat əmsalı

7.1. Ümumi sığorta sahəsi üzrə ödəmə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyəsinin hesablanması üçün tətbiq edilən dürüştləşdirici əmsal hesabat tarixinə son 3 hesabat dövrü ərzində hesablanmış məcmu sığorta ödənişlərindən bu ödənişlərdə təkrarsığortaçıların payı çıxıldıqdan sonra qalan sığorta ödənişləri məbləğinin həmin dövr ərzində hesablanmış məcmu sığorta ödənişlərinin məbləğinə nisbətidir. Bu nisbət 0,5-dən kiçik olduqda, dürüştləşdirici əmsal kimi 0,5 qəbul edilir.

7.2. Hesabat tarixinə son 3 hesabat dövrü ərzində sığortaçı tərəfindən sığorta ödənişləri verilməmişdirsə, dürüştləşdirici əmsal kimi 1 qəbul edilir.

7.3. Həyat sığortası sahəsi üzrə ödəmə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyəsinin hesablanması üçün tətbiq edilən dürüştləşdirici əmsal həyatın ölüm halından sığortasını nəzərdə tutan sığorta müqavilələri üzrə risk kapitalından təkrarsığortaçıların bu müqavilələr üzrə sığorta ehtiyatlarındakı və məcmu sığorta məbləğindəki payı çıxıldıqdan sonra qalan məbləğin həmin müqavilələr üzrə risk kapitalına nisbətidir. Bu nisbət 0,5-dən kiçik olduqda, dürüştləşdirici əmsal kimi 0,5 qəbul edilir.

7.4. Həyat sığortası sahəsi üzrə ödəmə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyəsinin hesablanması üçün tətbiq edilən dürüştləşdirici əmsal həyatın ölüm halından sığortasını nəzərdə tutmayan sığorta müqavilələri üzrə hesabat dövrünün axırına məcmu sığorta ehtiyatlarından bu ehtiyatlarda təkrarsığortaçıların payı çıxıldıqdan sonra qalan məbləğin həmin hesabat dövrünün axırına məcmu sığorta ehtiyatlarının məbləğinə nisbəti kimi hesablanır. Bu nisbət 0,85-dən kiçik olarsa, onda hesablama üçün 0,85 qəbul edilir.

7.5. Ümumi sığorta sahəsi üzrə ödəmə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyəsinin hesablanması üçün tətbiq edilən ehtiyat əmsalı hesabat dövrünün axırına bildirilmiş, lakin tənzimlənməmiş zərərler ehtiyatı məbləğindən bu ehtiyatda təkrarsığortaçıların payı çıxıldıqdan sonra qalan məbləğin həmin hesabat dövrünün əvvəlinə bildirilmiş, lakin tənzimlənməmiş zərərler ehtiyatı məbləğindən bu ehtiyatda təkrarsığortaçıların payı çıxıldıqdan sonra qalan məbləğə nisbətidir. Həmin nisbət 1-dən böyük olduqda, ehtiyat əmsalı 1 qəbul edilir.

8. Tələb olunan kapitalla bağlı hesabatlar

8.1. Tələb olunan kapitalla bağlı hesabatlar sığortaçılar tərəfindən bu Qaydaların 1-5 nömrəli əlavələrində müəyyən edilmiş müvafiq formalarda aşağıdakı tələblərə riayət olunmaqla rüblük olaraq tərtib edilməli və təqvim ilinin hər rübü başa çatdıqdan 20 gün müddətində həm kağız, həm də elektron daşıyıcılarda Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyinə təqdim olunmalıdır:

8.1.1. hesabatlarda tələb olunan göstəricilər müvafiq hesabat formasına uyğun olaraq tam və düzgün əks etdirilməlidir;

8.1.2. hesabatlar sığortaçının İdarə Heyətinin sədri (və ya onun vəzifələrini müvəqqəti icra edən şəxs) və baş mühasibi tərəfindən imzalanmalı və həmin sığortaçının möhürü ilə təsdiq edilməlidir;

8.1.3. hesabatlarda müvafiq məbləğlər manatla ifadə olunmalıdır;

8.1.4. hesabatlarda göstərilən məbləğlər əlli qəpikdən az olduqda sıfır, əlli qəpiyə bərabər və ya ondan böyük olduqda isə bir manat kimi qeyd edilməlidir;

8.1.5. hesabatlarda hər hansı formada düzəliş edilməsinə və ya pozulmuş, yaxud tam və ya qismən oxunmayan məlumatların mövcudluğuna yol verilmir.

8.2. Bu Qaydaların 8.1-ci bəndində müəyyən edilmiş tələblərə uyğun gəlməyən hesabatlar təhlil edilmədən geri qaytarılır.

9. Keçid müddəası

“Sığorta fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun 128.1-ci maddəsinə uyğun olaraq, həyat və qeyri-həyat sığortası sahələrinin hər ikisi üzrə fəaliyyət göstərən sığortaçının tələb olunan kapitalı onun həyat və qeyri-həyat sığortaları üzrə ayrı-ayrılıqda hesablanmış tələb olunan kapitallarının cəminə bərabərdir.

Forma № 3.

**Sığortaçının ödəmə qabiliyyətinin həyat sığortası sahəsi üzrə tələb olunan
səviyyəsi haqqında HESABAT (rüblük)**

Sığortaçının adı: _____

Hesabat tarixi: «__» _____ 20__ il tarixə

Sıra sayı	Göstəricilərin adı	Sətrin kodu	Məbləğ (manatla)
I. Həyatın ölüm halından sığortasını nəzərdə tutan sığorta müqavilələri			
a) Müddəti 1 ilə qədər olan və hesabat dövrünün sonuna qüvvədə olan sığorta müqavilələri üzrə			
1.	Risk kapitalı («5113» - «5111»)	5110	
2.	Sığorta ehtiyatlarının məcmu məbləği	5111	
3.	Məcmu sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı	5112	
4.	Məcmu sığorta məbləği	5113	
5.	Məcmu sığorta məbləğində təkrarsığortaçıların payı	5114	
b) Müddəti 1 ildən 3 ilə qədər olan və hesabat dövrünün sonuna qüvvədə olan sığorta müqavilələri üzrə			
6.	Risk kapitalı («5118» - «5116»)	5115	
7.	Sığorta ehtiyatlarının məcmu məbləği	5116	
8.	Məcmu sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı	5117	
9.	Məcmu sığorta məbləği	5118	
10.	Məcmu sığorta məbləğində təkrarsığortaçıların payı	5119	

<i>c) Müddəti 3 ildən 5 ilə qədər olan və hesabat dövrünün sonuna qüvvədə olan sığorta müqavilələri üzrə</i>			
11.	Risk kapitalı («5123» - «5121»)	5120	
12.	Sığorta ehtiyatlarının məcmu məbləği	5121	
13.	Məcmu sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı	5122	
14.	Məcmu sığorta məbləği	5123	
15.	Məcmu sığorta məbləğində təkrarsığortaçıların payı	5124	
<i>d) Müddəti 5 ildən çox olan və hesabat dövrünün sonuna qüvvədə olan sığorta müqavilələri üzrə</i>			
16.	Risk kapitalı («5128» - «5126»)	5125	
17.	Sığorta ehtiyatlarının məcmu məbləği	5126	
18.	Məcmu sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı	5127	
19.	Məcmu sığorta məbləği	5128	
20.	Məcmu sığorta məbləğində təkrarsığortaçıların payı	5129	
<i>Yekun</i>			
21.	Təkrarsığortaçıların payı nəzərə alınmadan risk kapitalı («5110» + «5115» + «5120»+«5125»)	5130	
22.	Məcmu sığorta ehtiyatlarında və məcmu sığorta məbləğində təkrarsığortaçıların payı çıxıldıqdan sonra qalan risk kapitalı («5130» + «5112» - «5114» + «5117» - «5119» + «5122» - «5124»+ «5127» - «5129»)	5131	
23.	Dürüştəşdirici əmsal (əgər «5131» / «5130» > 0,5, onda «5131» / «5130»; əgər «5131» / «5130» ≤ 0,5, onda 0,5)	5132	
24.	Həyatın ölüm halından sığortasını nəzərdə tutan sığorta müqavilələri üzrə ödəmə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyəsi ((«5110» x 0,0002 + «5115» x 0,001 + «5120» x 0,0015 + «5125» x 0,003) x «5127»))	5133	

II. Həyatın ölüm halından sığortasını nəzərdə tutmayan sığorta müqavilələri			
1.	Hesabat dövrünün sonuna sığorta ehtiyatlarının məbləği	5134	
2.	Sığorta ehtiyatlarının hesablama üçün məbləği («5134» x 0,04)	5135	
3.	Sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı çıxılmaqla hesabat dövrünün sonuna sığorta ehtiyatlarının məbləği	5136	
4.	Dürüsləşdirici əmsal (əgər «5136» / «5134» > 0,85, onda «5136» / «5134»; əgər «5136» / «5134» ≤ 0,85, onda 0,85)	5137	
5.	Həyatın ölüm halından sığortasını nəzərdə tutmayan sığorta müqavilələri üzrə ödəmə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyəsi («5135» x «5137»)	5138	
Həyat sığortası müqavilələri üzrə sığortaçının ödəmə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyəsi («5133» + «5138»)		5139	

İdarə Heyətinin sədri:

imza

A.S.A
M.Y.

Baş mühasib:

imza

A.S.A

Forma № 4.

**Sığortaçının həyat sığortası sahəsi üzrə tələb olunan
kapitalı haqqında HESABAT (rüblük)**

Sığortaçının adı: _____

Hesabat tarixi: «___» _____ 20___ il tarixə

Sıra sayı	Göstəricilərin adı	Sətrin kodu	Məbləğ (manatla)
1.	Hesabat tarixinə tələb olunan kapitalın minimum məbləği	6110	
2.	Hesabat tarixinə sığortaçının ödəmə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyəsi («5134»)	6111	
3.	Hesabat tarixinə sığortaçının tələb olunan kapitalının məbləği («6110» və ya «6111», böyük olan məbləğ)	6112	

İdarə Heyətinin sədri:

imza

A.S.A

Baş mühasib:

imza

A.S.A

M.Y.